

Guia docent

Identificació de l'assignatura

Assignatura / Grup	11137 - Salut Global i Educació per al Desenvolupament / 1
Titulació	Màster Universitari d'Investigació en Salut i Qualitat de Vida
Crèdits	3
Període d'impartició	Segon semestre
Idioma d'impartició	Català

Professors

Professor/a	Horari d'atenció als alumnes					
	Hora d'inici	Hora de fi	Dia	Data d'inici	Data de fi	Despatx / Edifici
Berta Artigas Lelong berta.artigas@uib.es						Cal concertar cita prèvia amb el/la professor/a per a fer una tutoria
Miguel Bennasar Veny miquel.bennasar@uib.es						Cal concertar cita prèvia amb el/la professor/a per a fer una tutoria
Aina Maria Yañez Juan aina.yanez@uib.es						Cal concertar cita prèvia amb el/la professor/a per a fer una tutoria

Contextualització

L'assignatura de **Salut Global i Educació pel Desenvolupament**, es una matèria complementaria que forma part del pla d'estudis que la Facultat i Departament d'Infermeria i Fisioteràpia ofereix pel curs acadèmic 2018-2019.

Amb aquesta assignatura es pretén que s'adquireixi el concepte de salut global i es reconegui la importància de l'educació pel desenvolupament, per tal de contribuir, des de l'àmbit professional a pal·liar la iniquitat i desigualtats existents en salut en el món, així com, a nivell personal, comprometre's i participar en la construcció d'un món més just, solidari i sostenible per a tothom tant a nivell local com global.

L'assignatura estarà impartida pel següent professorat:

- Dra. Berta Artigas Lelong. <http://www.uib.cat/personal/ABDI0NjU/>
- Dr. Miquel Bennasar Veny
- Dra. Aina Yañez Juan

Objectius:

Amb aquesta assignatura es pretén aconseguir el següents objectius:

- * Comprendre el concepte i característiques de la salut global i l'educació pel desenvolupament per a la ciutadania global
- * Analitzar i debatre sobre el dret a la salut, globalització, desenvolupament humà sostenible i analitzar els factors que hi intervenen.
- * Comprendre el concepte de pobresa, benestar i qualitat de vida segons l'enfocament de capacitats humanes (CA).
- * Reflexionar sobre la mobilitat humana i migracions i la seva relació amb la salut.
- * Analitzar com es configura l'atenció a la salut en el món, ODS, indicadors i principals organismes internacionals i locals.

Guia docent

- * Conèixer les diferents estratègies d'intervenció: La cooperació al desenvolupament i l'educació pel desenvolupament.
- * Mètodes de recerca a l'àmbit de la salut global.

Requisits

Essencials

Títol de grau.

Recomanables

- Coneixements bàsics sobre temes de salut
- Coneixements relacionats amb el desenvolupament humà sostenible; cooperació al desenvolupament
- Utilització d'eines informàtiques bàsiques.

Competències

Específiques

- * CE2 Capacitat per analitzar críticament la realitat (polítiques, cultures, problemes i recursos) dels diferents contextos de la salut

Genèriques

- * CG1 Capacitat per realitzar reflexions i raonaments crítics. CG2 Capacitat per treballar en equip, i especialment en equips multidisciplinars. CG3 Capacitat per a dissenyar, implementar, gestionar i avaluar programes, projectes i recursos (materials i humans) en el context de la salut

Bàsiques

- * Podeu consultar les competències bàsiques que l'estudiant ha d'haver assolit en acabar el màster a l'adreça següent: http://estudis.uib.cat/master/comp_basiques/

Continguts

Continguts temàtics

Bloc 1. Fonaments de Salut global

1.1.- Concepte i característiques de la salut global.

1.2. Dret a la salut i desenvolupament humà sostenible: Desigualtats i vulnerabilitat; Benestar, qualitat de vida i pobresa des de l'enfocament de Capabilty Approach

Guia docent

1.5. Salut global i sistemes de salut: cobertura universal, accessibilitat, equitat i assequibilitat

1.6. Movilitat humana: Concepte, Fluxos migratoris, Risc del procés migratori

Bloc 2. La salut en el món: Indicadors i Estratègies d'intervenció

2.1.- Organismes internacionals i nacionals d'atenció a la salut en el món.

2.2. Dels ODM als ODS: Metes i indicadors. Agenda 2030

2.3. L'estratègia de cooperació internacional al desenvolupament.

2.4. L'educació pel desenvolupament (EpD): Concepte i evolució; Metodologia d'intervenció (sensibilització, formació i mobilització social); Anàlisi de diferents accions i disseny de noves propostes.

Bloc 3. Recerca aplicada a la Salut Global

3.1. Mètodes de recerca aplicada a la SG

3.2. Disseny d'un projecte recerca aplicada

Metodologia docent

En aquest apartat es descriuen les activitats de treball presencial i no presencial previstes a l'assignatura amb l'objecte de poder desenvolupar i avaluar les competències establertes anteriorment.

Amb el propòsit d'afavorir l'autonomia i el treball personal de l'alumnat l'assignatura forma part del projecte Campus Extens, dedicat a l'ensenyament flexible i a distància, el qual incorpora l'ús de la telemàtica a l'ensenyament universitari. Així, mitjançant la plataforma de teleeducació l'estudiant tindrà a la seva disposició una comunicació en línia i a distància amb el/la professor/a, una calendari amb notícies d'interès, documents electrònics i enllaços a Internet.

Activitats de treball presencial (0,72 crèdits, 18 hores)

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció	Hores
Classes teòriques	Participació a classe	Grup gran (G)	S'avaluarà la capacitat d'anàlisi i discurs i reflexió estructurada i crítica	4
Classes teòriques	Classe Magistral	Grup gran (G)	Mitjançant el mètode expositiu, el professorat establirà els fonaments teòrics, així com el mètode de treball aconsellable i el material didàctic que l'alumnat haurà d'utilitzar per preparar de forma autònoma projecte de treball individual d'avaluació de l'assignatura.	8
Classes pràctiques	Exposició i debat crític	Grup gran (G)	L'alumnat haurà de participar: - Mitjançant la lectura, exposició i debat de articles. - Presentar a classe un exercici de síntesi d'un contingut de la matèria	6

A començament del semestre hi haurà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la plataforma UIBdigital. Aquest cronograma inclourà almenys les dates en què es faran les proves d'avaluació

Guia docent

continua i les dates de lliurament dels treballs. A més, el professor o la professora informará els estudiants si el pla de treball de l'assignatura es durá a terme a través del cronograma o per una altra via, inclosa la plataforma Aula digital.

Activitats de treball no presencial (2,28 crèdits, 57 hores)

Modalitat	Nom	Descripció	Hores
Estudi i treball autònom individual	Preparació dels diferents exercicis i treballs	L'alumnat haurà d'aprofundir en la matèria de cada unitat mitjançant la recerca bibliogràfica i lectura i debat de articles S'inclou, a més a més, l'estudi personal per a la preparació d'exàmens i les lectures complementàries.	22
Estudi i treball autònom individual	Disseny d'un projecte de recerca aplicat a S.Global	Realitzar un disseny d'un projecte de recerca aplicat a la salut global Es realitzarà de forma individual.	35

Riscs específics i mesures de protecció

Les activitats d'aprenentatge d'aquesta assignatura no comporten riscos específics per a la seguretat i salut dels alumnes i, per tant, no cal adoptar mesures de protecció especials.

Avaluació de l'aprenentatge dels estudiants

Frau en elements d'avaluació

D'acord amb l'article 33 del Reglament acadèmic, "amb independència del procediment disciplinari que es pugui seguir contra l'estudiant infractor, la realització demostradorament fraudulenta d'alguns dels elements d'avaluació inclosos en guies docents de les assignatures comportarà, a criteri del professor, una menysvaloració en la seva qualificació que pot suposar la qualificació de «suspens 0» a l'avaluació anual de l'assignatura".

Participació a classe

Modalitat	Classes teòriques
Tècnica	Tècniques d'observació (no recuperable)
Descripció	S'avaluarà la capacitat d'anàlisi i discurs i reflexió estructurada i crítica
Criteris d'avaluació	Reflexió, anàlisi i discurs estructurat i crític

Percentatge de la qualificació final: 10%

Guia docent

Classe Magistral

Modalitat	Classes teòriques
Tècnica	Proves de resposta llarga, de desenvolupament (recuperable)
Descripció	Mitjançant el mètode expositiu, el professorat establirà els fonaments teòrics, així com el mètode de treball aconsellable i el material didàctic que l'alumnat haurà d'utilitzar per preparar de forma autònoma projecte de treball individual d'avaluació de l'assignatura.
Criteris d'avaluació	Examen

Percentatge de la qualificació final: 35% amb qualificació mínima 5

Exposició i debat crític

Modalitat	Classes pràctiques
Tècnica	Treballs i projectes (no recuperable)
Descripció	L'alumnat haurà de participar: - Mitjançant la lectura, exposició i debat de articles. - Presentar a classe un exercici de síntesi d'un contingut de la matèria
Criteris d'avaluació	

Percentatge de la qualificació final: 20%

Disseny d'un projecte de recerca aplicat a S.Global

Modalitat	Estudi i treball autònom individual
Tècnica	Treballs i projectes (recuperable)
Descripció	Realitzar un disseny d'un projecte de recerca aplicat a la salut global Es realitzarà de forma individual.
Criteris d'avaluació	S'avaluarà: la pertinença de la proposta, el rigor en la recerca bibliogràfica, criteris de definició de vulnerabilitat ; l'adequació, viabilitat i originalitat de la proposta d'intervenció.

Percentatge de la qualificació final: 35% amb qualificació mínima 5

Recursos, bibliografia i documentació complementària

Bibliografia bàsica

- AECID. Estrategia de la Cooperació Espanyola
- Artigas-Lelong, B; Bannasar Veny, Miguel. La salud en el s. XXI: El reto de los cuidados multiculturales. Index de Enferm 2009; 18(1):42-46.
- Artigas B, Bannasar M (2007). La mediació intercultural: una necessitat en l'assistència sanitària en la família immigrant. En: La Salut Mental i la Dona. Palma: Societat Científica Mèdica de Balears.
- Birn, A.E; Pillay, Y & Holth, T.H. (2017) Textbook of Global Health, Fourth Edition, The American Journal of Clinical Nutrition, Volume 106, Issue 5, 1 November 2017, Pages 1328, <https://doi.org/10.3945/ajcn.117.162073>
- Boni, A; Perez-Foguet, A. Construir la Ciudadania Global desde la Universidad. Barcelona: Intermón Oxfam, 2006.
- Calabuix C, Gómez, M, (2004). La Cooperació Internacional per al Desenvolupament. Quaderns de Cooperació per al Desenvolupament. Valencia: Servei de Publicacions de la Universitat Politècnica de València.
- Cañete, R. Salud y desarrollo humano. PNUD. 2007.

Guia docent

- Franco-Giraldo A, Álvarez-Dardet C. Salud pública global: un desafío a los límites de la salud internacional a propósito de la epidemia de influenza humana A. Rev. Panam Salud Publica. 2009;25(6):540-7.
- Franco-Giraldo A. Salud global: una visión latinoamericana. Rev Panam Salud Publica. 2016;39(2):128-36.
- Gough, I. El enfoque de las capacidades de M. Nussbaum: un análisis comparado con nuestra teoría de las necesidades humanas. Papeles de Relaciones Ecosociales y Cambio Global, nº 100, CIP-Ecosocial/Icaria, 2007/08.
- Katz, A. La nueva salud global. La reversión de lógica, historia y principios., 2008. Medicina Social (www.medicinasocial.info) volumen 3, número 1.
- Jamison, D. T., Summers, L. H., Alleyne, G., Arrow, K. J., Berkley, S., Binagwaho, A., ... & Ghosh, G. (2015). Salud global 2035: un mundo convergiendo en el lapso de una generación. salud pública de méxico, 57, 444-467.
- Nussbaum, M. Sin fines de lucro. Por qué la democracia necesita de las humanidades. 2006. Katz.
- Nussbaum, Martha. 2012 Crear capacidades: propuestas para el desarrollo humano. Paidós, Barcelona
- Pedrajas, M. Ética, desarrollo y democracia a partir del enfoque de las capacidades de A. Sen. 2007. Diálogo filosófico 69.
- PNUD. Informe sobre Desarrollo Humano 2016
- Restrepo-Ochoa, D. La salud y la vida buena: aportes del enfoque de las capacidades de Amartya Sen para el razonamiento ético en salud pública. 2013
- Unceta, K. Desarrollo, subdesarrollo, mal desarrollo y postdesarrollo. Una mirada transdisciplinar sobre el debate y sus implicaciones. 2009. Carta Latinoamericana.
- Velez, A. Nuevas dimensiones del concepto de salud. El derecho a la salud en el estado social de derecho. 2007 Hacia la Promoción de la Salud, Volumen 12.

